

Jawaabta Koonsilka ee Weydiinta Grenfell Tower Warbixinta wajiga 2

Noofambar 2024

THE ROYAL BOROUGH OF
KENSINGTON
AND CHELSEA

1. Guudmarka Guud

Hordhac

- 1** Warbixinta Weydiinta Grenfell Tower ee Wejiga 2 waxay qeexaysaa guul-darrooyinka Golaha ka hor, intii lagu jiray iyo ka dib dabkii Grenfell Tower Arbacadii 14 Juun 2017. 72 qof ayaa ku naf waayey musiibo laga badbaadi karay. Koonsilku waxa uu ku guul daraystay qaar ka mid ah waajibaadkiisii aasaasiga ahaa – in uu ilaaliyo dadka deegaanka, in uu dhegeysto oo uu ka shaqeeyo dareenkooda, iyo in uu si wax ku ool ah uga jawaab celiyo marka ay musiibo dhacdo. Guuldarrooyinkaas, iyo waxyeelada la geystay, waxaan ka raaligelineynaa si aan gambasho lahayn.
- 2** Waanu aqbalnay natijada Weydiinta. Warbixintu waxay tilmaamaysaa daciifnimooyin ka jira dhinacyo badan: Burbur ku yimaadda xidhiihka dadka deegaanka oo inta badan lagu garto ixtiraam-darro iyo danayn la'aan; la'aanta kartida xirfadeed ee hawlaha muhiimka ah sida xakamaynta dhismaha iyo qorsheynta xaaladaha degdegga ah; iyo fashilka hogaanka iyo maamulka.
- 3** Golaha ayaa tan iyo 2017-kii sameeyay isbedello la taaban karo si wax looga qabto guul-darrooyinkaas, kuwaas oo si dhammaystiran loogu sheegay warbixintan dambe. Gaar ahaan, waxaan:
  - a.** Fuliney talooyinka warbixinta Wejiga 1aad ee Weydiinta.
  - b.** Samayney isbeddello waaweyn oo lagu maareeyo guryaha, oo ay ku jiraan dib u soo celinta adeegyada guryeynta si ay xiriir toos ah ula yeeshaan dadka deegaanka.
  - c.** Badbaadada ka dhignay qayb muhiim ah oo ka mid ah £ 374 milyan barnaamijkeena shaqo raasumaalka ah si aan u wanaajino guryaynta degmada oo dhan.
  - d.** Samayney koox u go'an badbaadada dabka ee guriga, oo leh qiimaynta khatarta dabka oo ay fuliyeen khubaro dibadeed.
  - e.** Xoojinay shaqadeena adkeysiga, anagoo la shaqaynaya bulshooyinka si loo hubiyo inaan si wanaagsan ugu diyaargarownay xaaladaha degdegga ah.
  - f.** Samaynay isbedel weyn oo lagu xakameynayo dhismaha si loo hubiyo in shaqaalahi si sax ah loo tababaray iyo in mudnaanta la siiyo amniga.
  - g.** Dadka deegaanka ah ka qaybgelinay go'aan gaarista iyada oo loo marayo guddiga wadatashiga kiraystayaasha iyo golayaasha kale.
  - h.** Dejinay Xeerarka Ka Qaybgalka Dadweynaha kaas oo tusinaya sida dadka deegaanka ay ugu lug leeyihii go'aan samaynta.
  - i.** Xaqiijinay in si joogta ah looga warbixiyo xubnaha la doortay iyo dadweynaha ee ku saabsan waxqabadka shirkadda iyo horumarka laga gaaray ballanqaadyada Golaha.

- 4** Wadahadalkeena aan la yeelanay dadka laga dhintay, kuwa ka badbaaday iyo bulshada tan iyo daabacaadda warbixinta Wajiga 2 waxay muujineysaa in dadka deegaanka aysan ku filneyn inay arki karaan oo ay dareemi karaan isbeddelada aan sameynay tan iyo 2017. Wuxaan si toos ah uga maqalnay walaacyada ay qabaan qoysaska laga dhintay, kuwa badbaaday iyo dadka deegaanka ee ku saabsan badbaadada, tayada adeegyadayada, takoorka bulshada iyo jinsiyadda, iyo rabitaankayaga inaan maqalno oo wax baranno. Qaar baa dareema in arrimuhu ka sii xun yihii qaarna waxay lumiyeen kalsoonidii awoodda Koonsilka ee isbeddelka.
- 5** Ka jawaabista natijjooyinka Weydiinta, waa in aan samayno wax ka badan si fudud u taxan falalka iyo ballanqaadyada. Waa inaan fahamnaa sida iyo sababta aan u guul darreysannay. Cadeymaha ayaa muujinaya in mararka qaar Koonsilku uu lumiyay ujeedadiisii aasaasiga ahayd ee maamulka guud ahaan - si loogu adeego dadka deegaanka, gaar ahaan kuwa aadka noogu tiirsan. Wuxaan ku guuldareysanay inaan dhageysano oo aan ka qeybgelino dadka deegaanka go'aanada saameeya noloshooda; waxaa naga maqan nidaam sax ah oo kormeer iyo isla xisaabtan; mana aanaan ilaalin heerarka xirfadeed iyo kartida farsamada si aan dadka u ilaalino. Haddaba jawaabtayadu waxay ku dhisan tahay saddex mabda'a oo si toos ah wax uga qabta guul-darrooyinkan:
- 6** **Awoodda deegaanka iyo ka qaybgalka** - Wuxaan aqoonsannahay in isbeddel waara uu ku iman karo iskaashi dhab ah oo lala yeesho bulshooyinkayaga. Tani waxay la macno tahay in laga gudbo in si fudud loola tashado dadka deegaanka si loo helo habab lagu hubiyo in khibradooda iyo khibradooda ay qaabeeyaan waxa aanu samayno iyo sida aanu u samayno. Wuxa kale oo ka mid ah in la dhiso habab cusub oo loo dhan yahay oo lala shaqeeyo xubnaha golaha deegaanka ee ay doorteen beelahoodo, gaar ahaan Waqooyiga Kensington. Marka sidaas la sameeyo, waxaan hiigsaneynaa inaan dib u dhisno xiriirka ka dhheeeyya Golaha iyo dadka uu u adeego.
- 7** **Caqabad madax-banaan iyo kormeer** - Ma noqon karno dadka keliya ee go'aamiya horumarkayaga. Marka la eego saameynta guul-darradeenna iyo burburka is-aaminaada, waa in baaritaan dibadda ah iyo caqabad lagu dhiso habkeenna. Tan waxa ku jira ka qaybqaadashada firfircoonda leh ee xeerarka sharciga iyo kormeerka, iyada oo la isticmaalayo hantidhawrka gudaha iyo dibadda siyaabo lagu amro kalsoonida dadweynaha, iyo qaadashada qaabab cusub oo kormeer madax banaan iyo xaqiijin ah. Waa in aan u furfurnanaa tartan oo aan rabno in aan beddelno koorsada ku salaysan aragtiyadan.
- 8** **Heerarka sare iyo heerka sare ee farsamada** - Wuxa aanu go'aansanay in aanu noqono urur lagu aasaasay heerarka ugu sarreeya ee kartida xirfadeed ee shakhsii ahaaneed iyo heerarka adeegga guud ee dadka deggan. Taas macneheedu waxa weeye in aan maalgalin ku samayno xoogeena shaqa qorista, tababarka iyo horumarinta; samaynta heerar cad iyo maamul waxqabad oo adag; iyo abuurista nidaamyo taageera oo abaal-mariya khibrad iyo karti. Waa in aan abuurnaa dhaqan halkaas oo halbeegyada la ilaaliyo iyada oo aan waxba loo dhimin, halkaas oo mashaariicda iyo mudnaanta lagu bixiyo dadaal joogto ah, xawli iyo degdeg, iyo halkaas oo badbaadada, ka jawaab celinta xaaladaha iyo tayada laga hormarinayo raaxada iyo kharashka.
- 9** Ma soo celin karno dhibkii dhacat, laakiin in la abuuro dhaqan sida kan kor lagu sharaxay waxaan ka dhigi karnaa dhaxal ka yimid Grenfell kaas oo sharfay xusuusta kuwii dhintay.

Toban mawduuc oo asaasi ah

10 Iyadoo lagu hagayo mabaadi'dan, jawaabtani waxay dejinaysaa waxqabadyo 10 goobood ah. Mid walba waxaan ku faahfaahiyya guul-darrooyinka gaarka ah ee lagu aqoonsaday Baaritaanka, isbeddellada Goluhu sameeyay tan iyo 2017, qiimeynneena ku saabsan dulduleelada iyo daciifnimada, iyo ballanqaadyada aan sameyn doono si aan wax uga qabanno. Ficiladaasi waa:

11 Hubinta guryaha Dawladda Hoose inay badbaado yihiin

- a. Wuxaan xoojin doonaa mamnuucidayada hadda jirta ee qandaraaslayaasha iyo alaabada ku lug leh dabka Grenfell Tower ee isticmaalka Koonsilku, waxaanan ilaalin doonaa mamnuucida gebi ahaanba isticmaalka walxaha gubanaya ee gidaarada dibadda dhammaan mashaariicda dhismaha iyo dib u habeynta Golaha, iyadoon loo eegin dhererka dhismaha.
- b. Wuxaan hirgelin doonaa hab-maamuus cusub oo lagu wadaagayo macluumaadka u dhixeyya waaxaha ee ku saabsan dadka deggan nugul si loo siiyo qiimeyn ta khatarta shakhsi ahaaneed iyo qorshayaasha daadgureynta, iyo in si habboon looga caawiyo xaalad degdeg ah.
- c. Wuxaan si toos ah ugala hadli doonaa deganayaasha nugul khibradooda badbaadada guriyeynta, oo ay ku jiraan sahan, kooxaha diirada iyo hababka kale ee cilmi baarista tayada leh, waxaana ku dhaqmi doonaa waxa aan maqalno.
- d. Wuxaan hubin doonaa in agabka badbaadada dabka ee hadda jira ay heli karaan dhammaan dadka deggan oo lagu heli karo luqado badan.

12 Inaad noqoto milkiile guri oo sidii hore ka wanaagsan

- a. Wuxaan si wada jir ah ula shaqeeyn doonaa dadka deegaanka iyo shaqaalaha Guryeynta si ay u sahamiyaan xaqiqooyinka nool ee helitaanka iyo bixinta adeegyada guryeynta ee Kensington iyo Chelsea, una fahmaan caqabadaha iyo arrimaha muhiimka ah oo aan aqoonsanno xalalka, annagoo adeegsanayna natijjooyinka si aan u qaabeeno naqshadeynta iyo bixinta adeegyada.
- b. Wuxaan wanaajin doonaa taageerada Kireeyayaasha, kiraystayaasha iyo deganayaasha hoy ku meel gaar ah si aan cabasho u samayno.
- c. Wuxaan xaqijin doonaa in saameynta gaarka ah ee siyaasadaha cusub ay ku yeelanayaan kireystayaasha bulshada iyo deganayaasha hoyga ku meel gaarka ah si joogto ah loogu tiixgaliyo go'an gaarista Golaha iyadoo loo marayo qiimeyn ta saameynta sinnaanta, loola dhaqmayo muddada guriyeynta si la mid ah sifooyinka la ilaaliyo.
- d. Wuxaanu dhisi doonaa xidhiidho shaqo oo waxtar leh oo ka dhixeyya Housing (Waaxda Guriyeynta) iyo waaxaha kale, anagoo hubinayna Kireeyayaasha, kiraystayaasha iyo deganayaasha hoyga ku meel gaadhka ah inay dareemaan faa'iidata adeegyada uu bixiyo ama ay u xilsaaraan Koonsilku oo ay yeeshaan khibrad aan toos ahayn.

13 Dib u dhiska aaminaada

- a. Wuxaan si joogto ah u isticmaali doonaa hababka dib u soo celinta halkaasoo cilaqaadka dadka deegaanka ay burburaan, oo ay ku jiraan isticmaalka fududeynta iyo dhexdhexaadinta madax-bannaan.
- b. Wuxaan heli doonaa habab aan uga wada tarjumno go'aannada la gaaray tan iyo musiibadii Grenfell, annagoo qirsan waxyeellada dhacday iyo inaan ka baranno khaladaadka si loo hubiyo in go'aan-qaadashada mustaqbalka aysan abuurin kala qaybsanaan dheeraad ah.
- c. Wuxaan u wadaagi doonaa macluumaadka iyo xogta waxqabadka si furan oo daah-furan, wuxaan noqon doonaa mid furfuran oo daacad ah marka ay arrimuhu qaldamaan oo aanu ku martiqadi doono dib-u-eegis madax-bannaan iyo caqabad iyo talada dadka deggan marka ay la kulmaan go'aamo adag.
- d. Wuxaan xaqijin doonaa in hoggaamiyeyaasha sare ay si joogto ah ula xiriiraan bulshooyinka iyada oo loo marayo fadhiyo furan, socodka guryaha iyo shirarka aan rasmiga ahayn, gaar ahaan diiradda saaraya dadka deggan guryaha bulshada iyo meelaha u baahan in kalsoonida dib-u-dhis lagu sameeyo.

14 Xakamaynta dhismaha iyo heerarka badbaadada

- a. Wuxaan ballan qaadnay in aan hubinno in 100 boqolkiiiba shaqaalaha Xakamaynta Dhismuhu ay dhammaystiraan aqoonsiga xirfadeed iyo tababbarka loo baahan yahay, iyo in aan si joogto ah uga warbixinno horumarka maamulka sare.
- b. Wuxaan Xukuumadda ka taageeri doonaa dib u eegista ay ku samaynayso waaxda xakamaynta dhismaha qaranka, waxaan u diyaarin doonaa sidii ay u hirgelin lahayd dib-u-habayn iyo talooyin sida ugu dhakhsaha badan.

15 U diyaargarowga iyo jawaab celinta xaaladaha degdega ah

- a. Wuxaan fulin doonaa dhammaan talooyinka Weydiinta:
  - i. xaqijinta in dhammaan shaqaalaha loo tababaray in ay u tixgaliyaan adkeysiga qayb ka mid ah mas'uuliyadahooda asaasiga ah, oo ay si joogto ah uga qaybqaataan hawlahas
  - ii. dib u eegista hababka xog ururinta ee loo isticmaalo xaaladaha degdega ah si loo hubiyo inay ku haboon yihii ujeedada
  - iii. hagaajinta qorshaheena hoyga degdega ah si aan u hubinno in dadka barakacay ay helaan meelo ay deegaan kuwaas oo daboolaya baahidooda sida ugu dhakhsaha badan
  - iv. xaqijinta in kanaalada isgaarsiinta iyo xarumaha nasashada loo qalabeeyay si ay u bixiyaan macluumaad sax ah oo waqtii ku habboon
- b. Wuxaan ku dari doonaa mas'uuliyadaha adkeysiga gaarka ah dhammaan qandaraasyada sarkaalka sare iyo sharraxaadaha shaqada, hubinta inay buuxiyaan shuruudaha karti-xirfadeedka, oo aan soo bandhigno shuruudaha adkeysiga dhammaan qoritaanka heerka sare.
- c. Wuxaan sameyn doonaa dib u eegis dhammaystiran oo ku saabsan shaqadayada qorshaynta xaaladaha degdega ah si aan u xaqijino in ay sii ahaato mid ku haboon in aan ku taageerno Koonsilka doorkiisa ka jawaabe Qaybta 1 ahaan.
- d. Wuxaan sii qoto dheerayn doonaa iskaashiga bulshadayada, xoojinta hababka la shaqaynta dadka deegaanka, ururada iskaa wax u qabso ee maxaliga ah iyo xubnaha deegaanka.

16 Fahamka bulshooyinkayaga

- a. Wuxaan u isticmaali doonaa Qorshaha Waxqabadka Cusub ee Cadaalada ah si aan u horumarino habka golaha dhexe ee sinnaanta, kala duwanaanta iyo ka mid noqoshada, oo ay ku qotonto xog adag oo ku saabsan baahiyaha iyo waaya-aragnimada nololeed ee deganayaasha, gaar ahaan dadka degan qowmiyadaha kala duwan iyo kuwa naafada ah.
- b. Wuxaan sameyn doonaa dib u eegis buuxda oo ku saabsan habkayaga Qiimaynta Saamaynta Sinnaanta, oo ay ku jirto diiradda weyn ee baahiyaha iyo waaya-aragnimada dadka deegaanka iyo hab aad u adag oo dib u eegis iyo kormeerid ah.
- c. Wuxaan qaadi doonaa tillaabooyin dheeri ah si aan u kordhino tirada dadka deegaanka ee uu Koonsilku u shaqeeyo, anagoo fahan wanaagsan oo firfircoo u dhiseyna bulshooyinkeena.
- d. Wuxaan xaqijin doonaa joogitaanka joogtada ah ee saraakiisha sarsare ee bulshada, gaar ahaan Waqooyiga Kensington, iyada oo loo marayo qaliinka joogtada ah, shirarka dadweynaha iyo golayaasha kale.
- e. Wuxaan dib u eegi doonaa tababbarka la siiyo dhammaan Xildhibaanada si aan u dhisno faham wanaagsan oo ku saabsan waayo-aragnimada nololeed ee dadka deggan Waqooyiga Kensington iyo meelaha kale ee laga dayrinayo degmada.

17 Maareynta iskaashiga iyo qandaraasyada

- a. Wuxaan badbaadada ka dhigi doonaa xudunta sida aan u maareyno qandaraasyada anagoo u baahan qiimeyn ta badbaadada dhammaan go'aamada waaweyn, kor u qaadista shuruudaha amniga ee qandaraasyada, iyo abuurista habab cad oo kor loogu qaadayo laguna kordhinayo walaacyada amniga.
- b. Wuxaan aad u adkayn doonaa sida aan u kormeerno waxqabadka qandaraaslaha anagoo fulineyna qaab-dhismeedka maamulka qandaraaska cusub, dabagalka xogta waxqabadka si nidaamsan, iyo si joogto ah uga warbixinaya sida wanaagsan ee qandaraaslayaashu ay u bixinayaan adeegyada.
- c. Wuxaanu dadka deegaanka siin doonaa cod dhab ah oo ku saabsan sida aanu u doorano oo aanu u maareyno qandaraaslayaasha anagoo samaynayna guddi wax soo iibsi oo dadka deegaanka ay qayb ka yihiin, bixinta tababaro lagu caawinayo dadka deegaanka ah inay si macno leh uga qaybqaataan, iyo xaqijinta in dhaqamada soo iibsiga ee golaha oo dhan lagu wargeliyo aragtida iyo khibradaha dadka deegaanka.
- d. Wuxaanu xoojin doonaa kormeerkay iyo baadhista qandaraasyada anagoo yeelanayna guddiyada si joogto ah u baadhaya badbaadada-muhimka ah iyo qandaraasyada khatarta sare leh, samaynta xisaab xidhka joogtada ah, iyo samaynta xogta waxqabadka qandaraaslaha si guud loo heli karo.

18 Shaqaale xirfad leh oo takhasus leh

- a. Wuxaan sameyn doonaa dib u eegis dhameystiran oo ku saabsan sida aan u qorno, u baro, u tababarno shaqaalaha una maamulno waxqabadka iyadoo la tixraacayo natijjooyinka Weydiinta, annaga oo si gaar ah diiradda u saarayna aqoonta farsamada, wacyigelinta badbaadada, adeegga dadweynaha iyo bini'aadantinimada. Wuxaan dhaqanelin doonaa heerarka sare ee dhammaan shaqaalaha, waxaanan qaadi doonaa tallaabo meel aan la buuxin.
- b. Wuxaan isticmaali doonaa nidaamyo cusub si aan ula socono dhammaan shahaadooyinka iyo tababarka shaqaalaha, iyadoo si cad loo kormeerayo shuruudaha qasabka ah iyo diiwaangelinta xirfadleyda si loo hubiyo inaan ilaalino heerarka ugu sarreeya ee kartida.

- c. Wuxaan dadka deegaanka siin doonaa door macno leh qaabaynta xoogena shaqadeena anagoo ka qaybgelinayna qorista shaqaalaha, horumarinta heerarka adeegga iyo bixinta jawaab celin ku saabsan sida shaqaaluhu u gutaan hawlahooda.
- d. Wuxaan xaqiijin doonaa kormeerka maamulka sare ee horumarinta xoogga shaqada iyada oo loo marayo dib-u-eegis afar-biloodle ah oo ku saabsan dhammaystirka tababarka, xisaabinta xirfadaha joogtada ah iyo qorsheynta isku xigxiga ee doorarka takhasuska leh, anagoo si toos ah tan ugu xiraya qorsheynta adeegga.

19 Maamulka iyo kormeerka

- a. Wuxaan la shaqeeyn doonaa dadka deegaanka iyo xubnaha la doortay si aan u xaqiijino horumarka ka dhanka ah talooyinka Xarunta Maamulka iyo Baaritaanka ee 2019, annagoo hubinayna inay sii wadaan inay hagaan habkayaga maamulka.
- b. Wuxaan ku badali doonaa dhaqanka hogaminta anagoo adeegsanayna balaadhinta tababarka ku dhaqanka nidaamka, barnaamijyada latalinta iyo ujeedooyinka waxqabadka ee mudnaan siiya dhisida xiriir wanaagsan oo lala yeesho dadka deegaanka.
- c. Wuxaan sameyn doonaa istaraatiijiyad xogeed oo dhameystiran oo lagu xaqiijinayo inaan aruurineyno, falanqeyneyno oo isticmaalno macluumaadka saxda ah ee ku saabsan adeegyadayada iyo bulshadayada si aan u wadno go'aan gaarista oo aan cabbirno horumarka.

20 Dhageysiga dadka deegaanka

- a. Wuxaan sameyn doonaa dib u eegis buuxda, nidaamka cabashooyinka Koonsalka dhamaadka-ilaa-dhamaadka ah, anagoo diirada saarayna khibrada dadka deegaanka, fulinta heerarka adeega iyo noocyada magdhowga iyo hagaajinta. Waa inay ku jirtaa sahaminta ikhtiyaarrada kormeerka madax-bannaan ee cabashooyinka iyo welwelka ku saabsan in dadka deegaanka lagu ganaaxo cabashada.
- b. Wuxaanu xaqiijin doonaa in sarkaalka sare uu xiriiro iyo falgalo dheeraad ah la yeesho xubnaha golaha deegaanka (gaar ahaan meelaha bulsho-la'aanta), ka caawinta in la aqoonsado isbeddellada muhiimka ah iyo arrimaha shaqada kiisaska iyo arrimaha soo ifbxaxaya ee deegaanka.
- c. Wuxaan la shaqeeyn doonaa dadka deegaanka si aan dib u eegis buuxda ugu sameyno Axdiga ka qeybgalka Dadweynaha iyo Guddiga Muwaadiniinta, anagoo ka tarjumaysa awood qeybsiga go'aan gaarista, raadinta in loo gudbo habab badan oo ka qaybqaadasho iyo tixgelinta hababka la socodka iyo kormeerka joogtada ah.
- d. Wuxaan ku tijaabin doonaa calaamado badan iyo habab kale oo ka qaybqaadasho ah oo ku saabsan ka-qaybgalka (sida habka 'tiyaatarka sharci-dejinta' ee dhawaan loo adeegsaday deganayaasha hoyga ku meel gaarka ah).

Dhaqanka golaha iyo xidhiidhka dadka deegaanka

- 21** Waxaan 10-kan mowduuc kala wada hadalnay dadka deegaanka bishii ugu dambeysay, waxaanan wadaagnay caddeymaha ku saabsan guul-darrooyinka gaarka ah ee ay aqoonsatay Weydiinta, soo koobidda isbeddellada aan sameynay iyo qaar ka mid ah fikradaha bilowga ah ee horumarinta goob kasta. Qaar ka mid ah dadka deegaanka ayaa arkay oo dareemay isbeddelka aan sameynay, laakiin qaar badan ayaa noo sheegay inaysan arkain, ama waxay ku guuldareysteen inay wax ka qabtaan wixa iyaga ugu muhiimsan.
- 22** Deganayaashu waxay muujiyeen walaac ku saabsan waayo-aragnimada liidata ee joogtada ah ee guryaha iyo adeegyada kale, dabeecadaha iyo habdhaqanada xubnaha iyo saraakiisha la soo doortay, takoorka jinsiyadeed iyo bulshada iyo diidmada inay la wadaagaan awoodda iyo go'aan qaadashada dadka deegaanka iyo wakiiladooda la doortay. Qaar ayaa noo sheegay in aanay dareemayn in Koonsilku dan ugu hayo iyaga oo ay dareemayaan takoor.
- 23** Waayo-aragnimadaasi waxay ka tarjumaysaa dhibaatooyinka aasaasiga ah ee ay aqoonsatay Weydiinta. Waagii hore ee Grenfell, aragtida dadka deggan waa la iska indhatirayay ama la yareeynaayey, walaacooda maalinlaha ah waa la yareeynaayey oo dhinac baa la isaga tuuraayay, loolamana dhaqmi jirin xushmadii iyo ixtiraamkii ay mudnaayeen. Inkasta oo isbeddellada aan sameynay, dadka deegaanka ayaa noo sheegay in dhibaatooyinkan aasaasiga ah ay sii jiraan waxayna naga cadsadeen inaan ka fikirno sida loola dhaqmo dadka ku jira guryaha bulshada, iyo su'aalaha jinsiyadda, naafada iyo takoorka bulshada.
- 24** Kulamadii dadwaynuhu waxay iftiimiyeen khilaafka u dhexeeya Golaha iyo qaar ka mid ah bulshooyinkayaga, gaar ahaan Waqooyiga Kensington, iyo luminta kalsoonida Golaha. Ma ahan markii ugu horeysay oo ay ka hadlaan dadka laga dhintay, kuwa ka badbaaday, dadka deegaanka iyo xubnaha la soo doortay, laakiin wadahadalo tan iyo markii warbixinta baaritaanka la daabacay ayaa keenay in diirada la saaro. Dadku waxay naga cadsadeen in aan dib u milicsano arrinta kalsoonida iyo in aan aqbalno qaababka loolan iyo kormeer madax-bannaan.
- 25** Markaa waxaanu soo jeedinaynaa samaynta **dib u eegis madax banaan oo dibadda ah ee dhaqanka ka jira** Golahan dhexdiisa, ugu horrayn si aan u baadho xidhiidhka dadka deggan (iyada oo si gaar ah diiradda loo saarayo kuwa ku jira guryaha dawladda hoose iyo hoy ku meel gaadh ah iyo kuwa kale ee u baahan taageerada Koonsalka). Baaxadda dib-u-eegistan ayaa laga wada-hadli doonaa oo lagu heshiin doonaa xubnaha la doortay iyo dadka deegaanka, iyadoo lagu salaynayo ra'yi-celinta bulshada ee la helay ilaa maanta, waxay tixgelin doontaa su'aalaha midab-takoorka iyo bulshada.
- 26** Dadka deegaanka ayaa na waydiistay in aan soo bandhigno nooca dhaqanka aan ka doonayno Golaha. Wuxaan rabnaa inaan dhisno dhaqan urureed ku dhisan cadaalad, ixtiraam iyo dadnimo. Wuxaan rabnaa qof kasta oo ku tiirsan Golaha - iyadoon loo eegin asalkooda - in la dareemo in la dhageystay, la daryeelay lana fahmay. Wuxaan rabnaa xiriir adag oo lala yeesho dadka deegaanka, gaar ahaan dadka ku nool guryaha bulshada ama hoy ku meel gaar ah. Tani waa waxa aan rabno dhaxalka waara ee Grenfell inuu u noqdo Golaha.

Kormeerka iyo la xisaabtanka

- 27** Ka jawaabista saddex bilood gudahood waxay ahayd hawl-qabad hammi leh laakiin waxaa loogu talagalay in lagu muujiyo sida qalbiga oo dhan uga go'an tahay Koonsilku inuu barto casharrada Grenfell. Mararka qaarkood tani waxa ay caqabad ku noqotay awoodeena in aan si buuxda u soo jeedinno soo jeedinno si sax ah ugu baahan la tashi buuxa iyo tixgelin Golaha iyo bulshadiisa. Waxaan daabici doonaa qorshe hawleed aad u faahfaahsan horraanta 2025, kaas oo dejin doona wakhtiyada, doorarka iyo masuuliyadaha.
- 28** Jawaabtayadu waxay sidoo kale dalbanaysaa heerarka ugu sarreeya ee furfurnaanta joogtada ah iyo la xisaabtanka dadka deegaanka. Habkayaga kormeerka horumarka waa in lagu wargeliyaa saddexda mabaadi'da asaasiga ah ee kor lagu magacaabay: Awoodda dadka deggan iyo ka qaybgalka, caqabado madaxbannaan iyo kormeer iyo heerar sare iyo khibrad farsamo.
- 29** Si loo xaqiijiyo ku lug lahaanshaha dadka deegaanka ah ee wax ku oolka ah, iyo la socodka joogtada ah, isbedelada aanu samaynayno, waxaanu soo jeedinaynaa:
- a.** Guddi **talobixin madax banaanl**, oo ka kooban kuwii laga dhintay, kuwa badbaaday, dadka deegaanka iyo khabiro khibrad u leh meelaha ay ka midka yihiin guriyeynta bulshada, badbaadada, adeegga macaamiisha, dhaqanka soo celinta iyo isbeddelka hay'adda. Kooxdani waxay la talin doontaa madaxa fulinta iyo kooxda maamulka fulinta, iyagoo si madax banaan u kormeeraya tallaabooyinka lagu sheegay warbixintan iyo hubinta in Goluhu uu sii ahaado mid u furan caqabadaha dibadda, talada iyo baadhista. Shuruudaha golaha waa laga doodi doonaa waxaana lagu heshiinayaad dadka deegaanka iyo xubnaha la soo doortay, laakiin waxaanu doonaynaa in guddigu sidoo kale kormeero soo jeedintayada dib-u-eegista madax-bannaan ee dhaqanka. Marka laga soo tago guddiga, waxaan yeelan doonaa barnaamij si joogto ah ula shaqeynta deganayaasha kuwaas oo daneynaya inay dib u eegis ku sameeyaan horumarkayaga.
  - b.** Hab **baaritaan oo la xoojiyays** si loo xaqiijiyo doorka muhiimka ah ee xubnaha sida dimuqraadiga ah loo soo doortay si ay u fuliyaan kormeer wax ku ool ah iyo baadhista go'aan qaadashada Golaha iyo adeeg bixinta. Tan waxa ka mid noqon doona in la baadho horumarka iyo natiijooyinka dib-u-eegistii madaxbannaanida ee dhaqanka iyo tixgelinta warbixinnada horumarka joogtada ah ee guddiga la-talinta madaxbannaan ee kor lagu sharraxay. Warbixinnada guddiga waxaa lagu xoojin doonaa xog tiro iyo tayo leh oo ku saabsan isbeddellada la sameeyay waxaana lagu dari doonaa cusboonaysiinta saddexdii biloodba mar horumarka ka dhanka ah qorshe hawleedka.
  - c.** **Ka-qaybgalka firfircoon ee kormeerka dibadda**, oo ay ku jiraan sharciyeynta iyo kormeerka, iyo taageerada iyo hubinta ay bixiso waaxda dawladda hoose. Waxaan si dhow ula shaqayn doonaa Xeer-ilaaliyeha Badbaadada Dhismaha iyo Nidaamiyaha Guriyeynta Bulshada si aan u buuxinno heerarka cusub ee sharciyeynta ee ay horseedday musiibadii Grenfell Tower. Waaan raadin doonaa dammaanad dibadeed oo ah qabanqaabooyinka qorshaynta xaaladaha degdega ah iyada oo loo marayo London Resilience, waxaanan sii wadi doonaa ka qaybgalka barnaamijka loolanka asxaabta ee Ururka Dawlada Hoose.

- d. Waxaan la shaqeyn doonaa bulshada, shaqaalaha iyo xubnaha la soo doortay (ay ku jiraan guddiga la-talinta madaxa-banaan) si loo qaabeeyo barnaamijka **barashada Grenfell**, oo ay ku jiraan fursadaha shaqaalaha, dadka deegaanka iyo xildhibaananadu si ay isku bartaan, xusuusta suurtagalka ah ee Hoolka Dawladda Hoose iyo siyaabaha wax-barashada loola wadaago ururada kale.

Gabagabo

- 30** Warbixintii Grenfell Tower Inquiry ayaa soo bandhigtay guul-darrooyinka sababay dhimashada 72 qof oo ay ku jiraan 18 carruur ah. Warbixintan ayaa ah mid aan ku muujinayno hamigayada ah inaan xusustooda ku maamuusno. Wuxaan aqoonsannahay in dadka deegaanka aysan u dulqaadaneynin isbeddel dheeraad ah, laakiin waa inaan daacad ka nahay in dib-u-habeynta iyo ballanqaadyada halkan lagu soo jeediyay ay yihiin kuwo aasaasi ah oo qaadan doona waqt. Shaqo dheeraad ah ayaa loo baahan doonaa si loo qaabeeyo loona horumariyo isbedelo gaar ah, oo leh go'aan qaadasho buuxda oo rasmi ah oo la qaabeeyey dadka deegaanka oo ay taageerayaan qiimaynta saamaynta adag. Dhaqangelinta waxaa kormeeri doona warbixin dadweyne oo joogto ah oo loo gudbiyo kooxda hoggaanka, dulmar iyo guddiga baarista, iyo golaha buuxa, iyo sidoo kale hababka la soo jeediyay eebaaritaanka dibadda iyo caqabada.
- 31** Warbixintani waa jawaabta muhiimka ah ee Koonsilku ka bixiyo warbixinta waydiinta. Waxay qeexaysaa asalka jawaab-celintayada, habka aan qaadnay iyo jawaab-celinta kuwii laga dhintay, kuwa badbaaday, dadka deegaanka iyo xubnaha la doortay ee qaabeeyay ballanqaadyadayada. Mid kasta oo ka mid ah 10ka goobood ee xudunta u ah kor lagu sheegay, waxa ay qeexaysaa guul-darrooyinka ugu waaweyn ee lagu sheegay warbixinta xog-ururinta, isbeddellada muhiimka ah ee aanu samaynay ilaa 2017 iyo meelaha loo baahan yahay horumar dheeraad ah. Ugu dambayntii, waxa ay dejinaysaa habka loo wajahayo la socodka iyo la xisaabtanka joogtada ah iyo qorshayaasha dib-u-eegis lagu samaynayo ballanqaadyada halkan lagu sheegay iyada oo la tixgelinayo jawaabta ugu dambaysa ee Xukuumaddu ka bixiso talooyinka Weydiinta.
- 32** Warbixintani maaha mid dhamaad ah, balse waa tilaabo kale oo ka mid ah safarka goluhu ayna tahay inuu qaado si uu wax uga bedelo loona sameeyo isbedel waara. Guusha jawaabtan ayaa ugu dambayntii lagu qiimayn doonaa haddii ay dadka deegaanku arkaan oo ay dareemaan isbeddel dhab ah oo ku yimaadda la macaamilkooda Dawladda Hoose. Wuxaan ku casumaynaa bulshooyinkayada inay nagala shaqeeyaan sidii aan u dhisi lahayn isbedelkaas iyo inay nagula xisaabtamaan sidii aan u gaarsiin lahayn.

